

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์และอำนาจการทำนายของสภาพความเป็นอยู่กับคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์ (SPSS for windows version 10.0) ผลการวิจัยแบ่งเป็น 7 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา

ส่วนที่ 2 สภาพความเป็นอยู่ของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ได้แก่ ภาวะสุขภาพกาย ความเครียด สภาพแวดล้อม รายได้สุทธิ การมีเวลาให้ครอบครัว และชีวิตการทำงาน

ส่วนที่ 3 คุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์และอำนาจการทำนายของสภาพความเป็นอยู่ด้านต่าง ๆ กับคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติ

ส่วนที่ 5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพความเป็นอยู่ด้านต่าง ๆ กับคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบมิติเดียว

ส่วนที่ 6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบมิติเดียว กับคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติ โดยมีสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ดังนี้

N	=	จำนวนตัวอย่างทั้งหมด
M	=	ค่าเฉลี่ย (mean)
SD	=	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	=	ค่าความสัมพันธ์
R^2	=	สัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ใช้ทำนายตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตาม
$R^2 \text{ change}$	=	R^2 ที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง เมื่อนำตัวแปรอิสระเข้าสู่สมการ
b	=	สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ
SEb	=	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอย
$Beta$	=	สัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน

- t = ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที (t-test)
- p = ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (significance)
- F = ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้มีจำนวน 400 คน พบว่าเพศหญิงและเพศชายมีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน เป็นผู้ที่มียุระหว่าง 25-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 51 รองลงมา มีอายุระหว่าง 35-44 ปี คิดเป็นร้อยละ 25 อายุเฉลี่ยเท่ากับ 31.28 ปี ($SD = 7.35$ ปี) ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ คิดเป็นร้อยละ 71 เป็นผู้ที่จบศึกษาในระดับ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 29 รองลงมา จบระดับประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 23 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (N = 400)	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	201	50
ชาย	199	50
2. อายุ		
15 – 24 ปี	73	18
25 – 34 ปี	205	51
35 – 44 ปี	101	25
45 – 54 ปี	18	5
55 – 64 ปี	3	1
(อายุเฉลี่ย = 31.28 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 7.35 ปี)		
3. สถานภาพสมรส		
คู่	285	71
โสด	95	24
ม่าย หย่า แยกกันอยู่	20	5

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (N = 400)	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาปีที่ 4	42	10
ประถมศึกษาปีที่ 6	91	23
ประถมศึกษาปีที่ 7	3	1
มัธยมศึกษาปีที่ 3	67	17
ปวช.	115	29
ปวส.	53	13
ปริญญาตรี	29	7

ส่วนที่ 2 สภาพความเป็นอยู่ของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม

1. ภาวะสุขภาพกาย จากการศึกษาพบว่าผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมมี 1 – 2 โรคหรืออาการ คิดเป็นร้อยละ 41 รองลงมา มี 3 – 4 โรคหรืออาการ คิดเป็นร้อยละ 39 คะแนนภาวะสุขภาพกายเฉลี่ยเท่ากับ 2.48 คะแนน ($SD = 1.48$ คะแนน) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 2 ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามคะแนนภาวะสุขภาพกาย

ระดับภาวะสุขภาพกาย	คะแนนภาวะสุขภาพกาย	จำนวน (N = 400)	ร้อยละ
ไม่มีโรค	0	41	10
มี 1 – 2 โรคหรืออาการ	1 – 2	163	41
มี 3 – 4 โรคหรืออาการ	3 – 4	155	39
มี 5 – 6 โรคหรืออาการ	5 – 6	41	10
(คะแนนภาวะสุขภาพกายเฉลี่ย = 2.48 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.48 คะแนน)			

1.1 โรคเรื้อรังที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ จากการศึกษพบว่าผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ไม่มีโรคเรื้อรัง คิดเป็นร้อยละ 85 เป็นผู้ที่มิโรคเรื้อรัง คิดเป็นร้อยละ 15 และพบว่า 3 อันดับแรก

ของผู้ที่มีโรคเรื้อรังเป็นโรคภูมิแพ้ทางเดินหายใจ คิดเป็นร้อยละ 64 รองลงมาเป็นไขมันในเลือดสูง และความดันโลหิตสูง คิดเป็นร้อยละ 15 และร้อยละ 14 ตามลำดับ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3 ตารางที่ 3 จำนวน และร้อยละของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามโรคเรื้อรัง

โรคเรื้อรัง	จำนวน (N = 400)	ร้อยละ
1. ไม่มีโรคเรื้อรัง	342	85
2. มีโรคเรื้อรัง	58	15
ภูมิแพ้ทางเดินหายใจ	37	64
ไขมันในเลือดสูง	9	15
ความดันโลหิตสูง	8	14
ข้อเสื่อม	2	3
เบาหวาน	1	2
โรคเลือด	1	2

1.2 อาการหรือความเจ็บป่วยในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา ที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์หรือพยาบาลประจำสถานประกอบการ จากการศึกษาพบว่าอาการหรือความผิดปกติ 3 อันดับแรกที่ใช้แรงงานรับรู้ว่ามีอาการ ได้แก่ หวัด คิดเป็นร้อยละ 48 รองลงมาปวดศีรษะ และมีไข้ คิดเป็นร้อยละ 42 และร้อยละ 34 ตามลำดับ และอาการทั้ง 3 อันดับนี้ได้รับการวินิจฉัย คิดเป็นร้อยละ 46 ร้อยละ 37 และร้อยละ 33 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ใช้แรงงานรับรู้ว่ามีอาการปวดกล้ามเนื้อ อ่อนเพลีย ปวดข้อ แต่อาการเหล่านี้ได้รับการวินิจฉัยน้อย โดยเฉพาะอาการอ่อนเพลีย ผู้ใช้แรงงานรับรู้ว่ามีอาการ คิดเป็นร้อยละ 15 แต่ได้รับการวินิจฉัยเพียงร้อยละ 1 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามอาการหรือความเจ็บป่วยที่รับรู้ว่ามีอาการและได้รับการวินิจฉัย ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา (N = 400)

อาการหรือความเจ็บป่วย	รับรู้ว่ามีอาการ		ได้รับการวินิจฉัย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หวัด	193	48	184	46
ปวดศีรษะ	167	42	147	37
มีไข้	135	34	131	33
ท้องเสีย	111	28	106	27
ปวดกล้ามเนื้อ	82	20	52	13
ปวดท้อง	74	19	63	16
อ่อนเพลีย	59	15	5	1
ปวดข้อ	22	6	13	3
ผื่นแพ้ตามร่างกาย	11	3	7	2
หน้ามืด	6	2	2	1

1.3 อาการหรืออาการแสดงที่ได้รับการวินิจฉัยจากพยาบาลขณะเก็บรวบรวมข้อมูล จากการศึกษาพบว่าผู้ใช้แรงงานในโรงงานมีอาการหรืออาการแสดงที่พบมากที่สุด คือ มีน้ำมูก คิดเป็นร้อยละ 10 รองลงมามีอาการปวดท้อง คิดเป็นร้อยละ 6 นอกจากนี้ยังพบอาการอื่นๆ อีก ได้แก่ ไอ ปวดกล้ามเนื้อ ความดันโลหิตซิสโตลิก (systolic) ผิดปกติ ปวดข้อต่อ มีแผลหรือฝี ความดันโลหิตไดแอสโตลิก (diastolic) ผิดปกติ อาการกดเจ็บที่ผนังหน้าท้อง ท้องเสีย ผิวน้ำมีผื่น ตุ่มหรือจ้ำ ช้ำ การเคลื่อนไหวของข้อน้อยลง คลื่นไส้อาเจียน ท้องผูก ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวน และร้อยละของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามอาการและอาการแสดงขณะเก็บข้อมูล

อาการ และอาการแสดง	จำนวน (N = 400)	ร้อยละ
มีน้ำมูก	39	10
ปวดท้อง	25	6
ไอ	23	6
ปวดกล้ามเนื้อ	23	6
ความดันโลหิตซิสโตลิก (systolic)ผิดปกติ	15	4
ปวดข้อต่อ	14	4
มีแผล หรือฝี	12	3
ความดันโลหิตไดแอสโตลิก (diastolic)ผิดปกติ	10	4
อาการกดเจ็บที่ผิวหนังหน้าท้อง	6	2
ท้องเสีย	4	1
ผิวหนังมีผื่น ตุ่มหรือจ้ำ	4	1
ซึม	1	<1
การเคลื่อนไหวของข้อน้อยลง	1	<1
คลื่นไส้ อาเจียน	1	<1
ท้องผูก	1	<1

2. ความเครียด จากการศึกษาพบว่าผู้ใช้แรงงานมีความเครียดอยู่ในระดับสูงกว่าปกติเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 46 รองลงมา มีความเครียดอยู่ในระดับปกติหรือไม่เครียด คิดเป็นร้อยละ 34 คะแนนความเครียดเฉลี่ยเท่ากับ 20.28 คะแนน ($SD = 5.47$ คะแนน) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ใช้แรงงานในโรงงาน
อุตสาหกรรม จำแนกตามคะแนนความเครียด

ระดับความเครียด	คะแนนความเครียด	จำนวน (N = 400)	ร้อยละ
ปกติ / ไม่เครียด	6 - 17	135	34
เครียดสูงกว่าปกติเล็กน้อย	18 - 25	183	46
เครียดปานกลาง	26 - 29	63	16
เครียดมาก	30 - 60	19	4
(คะแนนความเครียดเฉลี่ย = 20.28 คะแนน		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 5.47 คะแนน)	

3. สภาพแวดล้อม (สภาพที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในทรัพย์สิน) จากการศึกษาพบว่า
ผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่มีสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 67 รองลงมา มีสภาพแวดล้อม
ระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 33 คะแนนสภาพแวดล้อมเฉลี่ยเท่ากับ 8.95 คะแนน ($SD = 1.08$
คะแนน) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ใช้แรงงานในโรงงาน
อุตสาหกรรม จำแนกตามคะแนนสภาพแวดล้อม (สภาพที่อยู่อาศัย และความปลอดภัย
ในทรัพย์สิน)

ระดับสภาพแวดล้อม	คะแนนสภาพแวดล้อม	จำนวน (N = 400)	ร้อยละ
ดี	7 - 9	267	67
ดีมาก	10 - 11	133	33
(คะแนนสภาพแวดล้อมเฉลี่ย = 8.95 คะแนน		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.08 คะแนน)	

3.1 สภาพที่อยู่อาศัย จากการศึกษาพบว่าผู้ใช้แรงงานอยู่บ้านเช่าคิดเป็นร้อยละ 50
มีน้ำใช้ในแต่ละวันเพียงพอ และมีสุขอนามัยดี คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนใหญ่มีสภาพที่พัก
อาศัยที่มีความคงทนเกิน 5 ปี มีการระบายอากาศดี และมีแสงสว่างเพียงพอ มีน้ำดื่มสุขอนามัย
การกำจัดขยะมูลฝอยจากที่พักอาศัยถูกสุขลักษณะ ในที่พักอาศัยไม่มีสิ่งรบกวน มีมากกว่าร้อยละ 70
ที่รองรับขยะมูลฝอยในที่พักอาศัยถูกสุขลักษณะ และในที่พักอาศัยไม่มีสัตว์รบกวนมีน้อยกว่า
ร้อยละ 35 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 8

3.2 ความปลอดภัยในทรัพย์สิน จากการศึกษาพบว่าผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่มีความปลอดภัยในทรัพย์สินร้อยละ 96 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 8 ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามสภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อม	จำนวน (N = 400)	ร้อยละ
1. สภาพที่อยู่อาศัย		
สวมถุงสุขลักษณะ	400	100
น้ำใช้ในแต่ละวันเพียงพอ	400	100
แสงสว่างเพียงพอ	397	99
การกำจัดขยะมูลฝอยจากที่พักอาศัยสุขลักษณะ	394	98
มีสภาพคงทนเกิน 5 ปี	392	98
น้ำดื่มสุขลักษณะ	342	85
อากาศระบายดี	337	84
ในที่พักอาศัยไม่มีสิ่งรบกวน	289	72
เป็นบ้านเช่า	198	50
ที่รองรับขยะมูลฝอยในที่พักอาศัยสุขลักษณะ	132	33
ในที่พักอาศัยไม่มีสัตว์รบกวน	114	28
2. ความปลอดภัยในทรัพย์สิน		
มีความปลอดภัยในทรัพย์สิน	385	96

4. รายได้สุทธิ จากการศึกษาพบว่าผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่มีรายรับมากกว่ารายจ่ายในแต่ละเดือน คิดเป็นร้อยละ 64 รองลงมามีรายรับกับรายจ่ายเท่ากันในแต่ละเดือน ทำให้ผู้ใช้แรงงานไม่มีเงินเหลือเก็บและไม่ได้เป็นหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 34 นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ใช้แรงงานมีรายรับน้อยกว่ารายจ่ายในแต่ละเดือน คิดเป็นร้อยละ 2 ผู้ใช้แรงงานกลุ่มนี้จำเป็นต้องกู้เงินมาใช้จ่ายค่าให้เกิดภาระหนี้สิน รายได้เฉลี่ยเท่ากับ 2488.50 บาท (SD = 4238.41 บาท) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 9

5. การมีเวลาให้ครอบครัว จากการศึกษาพบว่าผู้ใช้แรงงานมีเวลาให้ครอบครัว 3 – 4 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 34 รองลงมามีเวลาให้ครอบครัว 5 – 6 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 31 อย่างไรก็ตามมีผู้ที่อยู่ตามลำพังไม่มีเวลาให้ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 9 เนื่องจากเป็นผู้ที่ย้ายถิ่น

มาจากที่อื่นและอยู่คนเดียวไม่ได้พักอาศัยอยู่กับครอบครัว ผู้ใช้แรงงานมีเวลาให้ครอบครัวเฉลี่ย 4 ชั่วโมง 8 นาที 4 วินาที ($SD = 2$ ชั่วโมง 10 นาที 8 วินาที) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 9 ตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ใช้แรงงานในโรงงาน อุตสาหกรรม จำแนกตามรายได้สุทธิต่อเดือน เวลาที่มีให้ครอบครัว

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน ($N = 400$)	ร้อยละ
1. รายได้สุทธิ		
รายรับน้อยกว่ารายจ่าย	8	2
-2500 บาท	8	2
รายรับกับรายจ่ายเท่ากัน	136	34
รายรับมากกว่ารายจ่าย	256	64
2500 บาท	136	53
2501 – 5000 บาท	83	33
5001 – 7500 บาท	6	2
7501 – 10000 บาท	20	8
> 10000 บาท	11	4
(รายได้สุทธิเฉลี่ย = 2488.50 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 4238.71 บาท)		
2. เวลาที่มีให้ครอบครัว (ชั่วโมงต่อวัน)		
0	35	9
1 – 2	51	13
3 – 4	137	34
5 – 6	126	31
7 – 8	51	13
(เวลาที่มีให้ครอบครัวเฉลี่ย = 4.14 หรือ 4 ชั่วโมง 8 นาที 4 วินาที ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 2.18 หรือ 2 ชั่วโมง 10 นาที 8 วินาที)		

6. ชีวิตการทำงาน จากการศึกษาพบว่าผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่มีชีวิตการทำงานอยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 66 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และอยู่ในระดับระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 20 และร้อยละ 13 ตามลำดับ คะแนนชีวิตการทำงานเฉลี่ยเท่ากับ 7.90 คะแนน ($SD = 1.91$ คะแนน) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ใช้แรงงานในโรงงาน
อุตสาหกรรม จำแนกตามคะแนนชีวิตการทำงาน

ระดับชีวิตการทำงาน	คะแนนชีวิตการทำงาน	จำนวน (N = 400)	ร้อยละ
ไม่ดี	0 – 3	2	1
ปานกลาง	4 – 6	83	20
ดี	7 – 9	264	66
ดีมาก	10 – 13	51	13
(คะแนนชีวิตการทำงานเฉลี่ย = 7.90 คะแนน		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.91 คะแนน)	

6.1 ความปลอดภัยจากโรคและอุบัติเหตุจากการทำงาน จากการศึกษาพบว่า ผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ไม่เคยเจ็บป่วยจากการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 97 และไม่เคยเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 77 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 11

6.2 ลักษณะการทำงาน จากการศึกษาพบว่าผู้ใช้แรงงานทำงานไม่เป็นกะ คือทำงานเฉพาะช่วงเวลาเช้าไม่ต้องเข้ากะ มีจำนวนใกล้เคียงกับทำงานเป็นกะ คิดเป็นร้อยละ 52 และร้อยละ 48 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 11

6.3 ลักษณะการจ้างงาน จากการศึกษาพบว่าผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างประจำ คิดเป็นร้อยละ 60 เป็นลูกจ้างรายวัน คิดเป็นร้อยละ 40 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 11

6.4 สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล จากการศึกษาพบว่าผู้ใช้แรงงานทุกคนมีเงินทดแทนเมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยจากการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนใหญ่มีประกันสังคม คิดเป็นร้อยละ 99 มีห้องพยาบาลในสถานประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 80 มีประกันชีวิต คิดเป็นร้อยละ 80 นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ใช้แรงงานส่วนน้อยที่สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลจากสถานประกอบการได้ คิดเป็นร้อยละ 27 และสามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 10 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 11

6.5 สวัสดิการทางเศรษฐกิจ จากการศึกษาพบว่าผู้ใช้แรงงานมีรถรับส่ง คิดเป็นร้อยละ 46 มีที่พักอาศัยให้พนักงานคิดเป็นร้อยละ 10 มีสโมสรหรือชมรมกีฬาคิดเป็นร้อยละ 10 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวน และร้อยละของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามชีวิตการทำงาน

ชีวิตการทำงาน	จำนวน (N = 400)	ร้อยละ
1. ความปลอดภัยจากโรคและอุบัติเหตุจากการทำงาน		
ไม่เคยเจ็บป่วยจากการทำงาน	387	97
ไม่เคยเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน	308	77
2. ลักษณะการทำงาน		
ทำงานไม่เป็นกะ	209	52
ทำงานเป็นกะ	191	48
3. ลักษณะการจ้างงาน		
ถูกจ้างประจำ	238	60
ถูกจ้างรายวัน	162	40
4. สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล		
มีเงินทดแทนเมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยจากการทำงาน	400	100
มีประกันสังคม	395	99
มีห้องพยาบาลในสถานประกอบการ	320	80
มีประกันชีวิต	318	80
สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลจากสถานประกอบการ	107	27
สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลครอบครัว	40	10
5. สวัสดิการทางเศรษฐกิจ		
มีรถรับส่ง	186	46
มีที่พักอาศัยให้พนักงาน	41	10
มีสโมสรหรือชมรมกีฬา	40	10

ส่วนที่ 3 คุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม

1. คุณภาพชีวิตแบบหลายมิติ จากการศึกษาพบว่าผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่มีองค์ประกอบคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพระดับกลาง ๆ คิดเป็นร้อยละ 58 องค์ประกอบคุณภาพชีวิตด้านจิตใจระดับดี คิดเป็นร้อยละ 57 องค์ประกอบคุณภาพชีวิตด้านสัมพันธภาพทางสังคมระดับกลาง ๆ คิดเป็นร้อยละ 68 องค์ประกอบคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมระดับกลาง ๆ คิดเป็นร้อยละ 76 องค์ประกอบคุณภาพ

ชีวิตด้านชีวิตครอบครัวระดับกลาง ๆ คิดเป็นร้อยละ 52 องค์ประกอบคุณภาพชีวิตด้านชีวิตการทำงาน ระดับกลาง ๆ คิดเป็นร้อยละ 57 ส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตแบบหลายมิติระดับกลาง ๆ คิดเป็นร้อยละ 75 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวน และร้อยละของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามองค์ประกอบคุณภาพชีวิต ($N = 400$)

องค์ประกอบคุณภาพชีวิต	คุณภาพชีวิตไม่ดี		คุณภาพชีวิตกลาง ๆ		คุณภาพชีวิตดี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านสุขภาพกาย	1	1	233	58	166	41
ด้านจิตใจ	5	2	165	41	230	57
ด้านสัมพันธภาพทางสังคม	22	5	272	68	106	27
ด้านสิ่งแวดล้อม	7	2	305	76	88	22
ด้านชีวิตครอบครัว	25	6	208	52	167	42
ด้านชีวิตการทำงาน	11	3	227	57	162	40
คุณภาพชีวิตหลายมิติ	0	0	302	75	98	25

2. คุณภาพชีวิตแบบมิติเดียว

2.1 สุขภาพโดยรวม จากการศึกษพบว่าผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่มีความพึงพอใจสุขภาพระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47 รองลงมาพอใจมาก และพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33 และร้อยละ 10 ตามลำดับ (มีฐานเทียบกับพอใจปานกลาง) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละ ตำแหน่งมาตรฐาน เปอร์เซนต์ไทล์ที่ 25 เปอร์เซนต์ไทล์ที่ 75 ของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามระดับความพึงพอใจสุขภาพโดยรวม

ระดับความพึงพอใจสุขภาพโดยรวม	จำนวน ($N = 400$)	ร้อยละ
ไม่พอใจเลย	11	3
พอใจเล็กน้อย	26	7
พอใจปานกลาง	187	47
พอใจมาก	134	33
พอใจมากที่สุด	42	10
(มีฐานอยู่ในระดับพอใจปานกลาง เปอร์เซนต์ไทล์ที่ 25 อยู่ในระดับพอใจปานกลาง เปอร์เซนต์ไทล์ที่ 75 อยู่ในระดับพอใจมาก)		

2.2 คุณภาพชีวิตโดยรวม จากการศึกษพบว่าผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตโดยรวมระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 51 รองลงมามีระดับดี คิดเป็นร้อยละ 41(มีพื้นฐานเท่ากับปานกลาง) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละ ตำแหน่งมัชฐาน เปอร์เซนต์ไทล์ที่ 25 เปอร์เซนต์ไทล์ที่ 75 ของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามระดับคุณภาพชีวิตโดยรวม

ระดับคุณภาพชีวิตโดยรวม	จำนวน (N = 400)	ร้อยละ
ไม่ดี (แย่)	9	2
ปานกลาง	202	51
ดี	166	41
ดีมาก	23	6
(มัชฐานอยู่ในระดับปานกลาง เปอร์เซนต์ไทล์ที่ 25 อยู่ในระดับปานกลาง เปอร์เซนต์ไทล์ที่ 75 อยู่ในระดับดี)		

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ และอำนาจการทำนายของสภาพความเป็นอยู่ด้านต่าง ๆ กับคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติ

จากการทดสอบการแจกแจงของข้อมูล พบว่ารายได้มีการแจกแจงไม่เป็นแบบปกติ จึงไม่ได้นำมาวิเคราะห์อำนาจการทำนาย เนื่องจากไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทำนาย เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรง (multicollinearity) จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทำนายทั้ง 5 ตัว ได้แก่ ภาวะสุขภาพกาย ความเครียด สภาพแวดล้อม การมีเวลาให้ครอบครัว และชีวิตการทำงาน พบว่าปัจจัยทำนายที่มีความสัมพันธ์กันเองมี 6 คู่ และมีความสัมพันธ์กันเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทำนายตั้งแต่ -0.215 ถึง 0.235 และไม่มีปัจจัยทำนายคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันเองอยู่ในระดับสูง หรือสูงมาก ($r \geq 0.70$) (ประครอง กรรณสูตร, 2541, หน้า 135) ดังนั้นปัจจัยทำนายทุกตัวสามารถนำไปวิเคราะห์เพื่อหาอำนาจในการร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติได้โดยไม่เกิดปัญหาปัจจัยทำนายมีความสัมพันธ์กันเองสูง (multicollinearity) ตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2543) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานใน
โรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติ ($N = 400$)

ปัจจัย	1	2	3	4	5
1. ภาวะสุขภาพกาย	—				
2. ความเครียด	0.131	—			
3. สภาพแวดล้อม	-0.014	-0.215	—		
4. การมีเวลาให้ครอบครัว	0.057	-0.019	0.081	—	
5. ชีวิตการทำงาน	0.091	-0.096	0.219	0.235	—

4.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลร่วมในการทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงาน

อุตสาหกรรมแบบหลายมิติ วิเคราะห์อำนาจการทำนายของปัจจัยทำนาย ได้แก่ ภาวะสุขภาพกาย ความเครียด สภาพแวดล้อม การมีเวลาให้ครอบครัว และชีวิตการทำงาน กับคะแนนคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติ โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) ได้ผลดังนี้

ขั้นที่ 1 ปัจจัยทำนายที่เข้าสมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนอันดับแรก คือ ชีวิตการทำงาน ซึ่งสามารถทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติได้ร้อยละ 7.9 ($R^2 = 0.079, p < .05$)

ขั้นที่ 2 ปัจจัยความเครียดเข้าในสมการ พบว่า สามารถร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 13.4 ($R^2 = 0.134, p < .05$)

ขั้นที่ 3 ปัจจัยสภาพแวดล้อมเข้าในสมการ พบว่า สามารถร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 15.3 ($R^2 = 0.153, p < .05$)

ขั้นที่ 4 เป็นขั้นสุดท้ายของการคัดเลือกปัจจัยทำนายเข้าในสมการทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติ ปัจจัยการมีเวลาให้ครอบครัวเข้าในสมการ พบว่า สามารถร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 16.9 ($R^2 = 0.169, p < .05$) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ค่าอำนาจในการทำนายของปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงาน
อุตสาหกรรมแบบหลายมิติ ($N = 400$)

ปัจจัย	คำย่อ	R^2	R^2 change	b	SEb	$Beta$	t	p
ขั้นที่ 1 ($R = 0.280, F = 33.943, p < .001$)								
ค่าคงที่ (a) = 103.658								
ชีวิตการทำงาน	work	0.079	0.079	1.810	0.311	0.280	5.826	< .001
ขั้นที่ 2 ($R = 0.366, F = 30.772, p < .001$)								
ค่าคงที่ (a) = 115.677								
ชีวิตการทำงาน	work			1.663	0.303	0.258	5.489	< .001
ความเครียด	stress	0.134	0.056	-0.535	0.106	-0.237	-5.051	< .001
ขั้นที่ 3 ($R = 0.391, F = 23.883, p < .001$)								
ค่าคงที่ (a) = 101.022								
ชีวิตการทำงาน	work			1.477	0.306	0.229	4.819	< .001
ความเครียด	stress			-0.471	0.107	-0.209	-4.401	< .001
สภาพแวดล้อม	env	0.153	0.019	1.657	0.556	0.144	2.980	.003
ขั้นที่ 4 ($R = 0.169, F = 20.027, p < .001$)								
ค่าคงที่ (a) = 100.00								
ชีวิตการทำงาน	work			1.288	0.312	0.200	4.131	< .001
ความเครียด	stress			-0.474	0.106	-0.210	-4.462	< .001
สภาพแวดล้อม	env			1.608	0.552	0.140	2.915	.004
การมีเวลาให้ครอบครัว	time	0.169	0.015	0.724	0.268	0.128	2.705	.007

ดังนั้นชีวิตการทำงาน ความเครียด สภาพแวดล้อม และการมีเวลาให้ครอบครัว เป็นปัจจัย
ที่ร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยทำนายทั้งสี่สามารถร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานใน
โรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติได้ร้อยละ 16.9 โดยปัจจัยทำนายที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ

คุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติ ได้แก่ ชีวิตการทำงาน สภาพแวดล้อม และการมีเวลาให้ครอบครัว มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b) เท่ากับ 1.288, 1.608 และ 0.724 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยทำนายความเครียดมีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b) เท่ากับ -0.474 ซึ่งสามารถเขียนสมการถดถอยได้ ดังนี้

1. สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\begin{aligned} \text{คุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานแบบหลายมิติ} = & 100 + 1.288 (\text{work}) - 0.474 (\text{stress}) \\ & + 1.608 (\text{env}) + 0.724 (\text{time}) \end{aligned}$$

2. สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\begin{aligned} \text{คุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานแบบหลายมิติ} = & 0.200 (\text{work}) - 0.210 (\text{stress}) + 0.140 (\text{env}) \\ & + 0.128 (\text{time}) \end{aligned}$$

ส่วนที่ 5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพความเป็นอยู่ด้านต่าง ๆ กับคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบมิติเดียว

5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพความเป็นอยู่ด้านต่าง ๆ กับสุขภาพโดยรวม วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพความเป็นอยู่ด้านต่าง ๆ กับสุขภาพโดยรวมของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมโดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน (Spearman's rank correlation coefficient) จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับสุขภาพโดยรวม พบว่า ความเครียดและรายได้สุทธิมีความสัมพันธ์กับสุขภาพโดยรวมของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน เท่ากับ -0.234 ($p < .05$) และ 0.131 ($p < .05$) ตามลำดับ นั่นคือ (1) ผู้ที่มีลำดับความเครียดมากจะมีลำดับสุขภาพโดยรวมน้อย (2) ผู้ที่มีลำดับรายได้สุทธิมากจะมีลำดับสุขภาพโดยรวมมาก สำหรับภาวะสุขภาพกาย สภาพแวดล้อม การมีเวลาให้ครอบครัว และชีวิตการทำงาน พบว่ามีความสัมพันธ์กับสุขภาพโดยรวมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 17

5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพความเป็นอยู่ด้านต่าง ๆ กับคุณภาพชีวิตโดยรวมของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพความเป็นอยู่ด้านต่าง ๆ กับคุณภาพชีวิตโดยรวมของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมโดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน (Spearman's rank correlation coefficient) จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับคุณภาพชีวิตโดยรวม พบว่า ความเครียด สภาพแวดล้อม รายได้สุทธิ การมีเวลาให้ครอบครัว และชีวิตการทำงาน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตโดยรวมของผู้ใช้แรงงานในโรงงาน

อุตสาหกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน เท่ากับ -0.178 ($p < .05$), 0.215 ($p < .05$), 0.226 ($p < .05$), 0.169 ($p < .05$) และ 0.192 ($p < .05$) ตามลำดับ นั่นคือ (1) ผู้ที่มีลำดับความเครียดมากจะมีลำดับคุณภาพชีวิตโดยรวมน้อย (2) ผู้ที่มีลำดับสภาพแวดล้อมมากจะมีลำดับคุณภาพชีวิตโดยรวมมาก (3) ผู้ที่มีลำดับรายได้สุทธิมากจะมีลำดับคุณภาพชีวิตโดยรวมมาก (4) ผู้ที่มีลำดับชีวิตการทำงานมากจะมีลำดับคุณภาพชีวิตโดยรวมมาก สำหรับภาวะสุขภาพกายพบว่ามีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตโดยรวมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมนระหว่างภาวะสุขภาพกาย ความเครียด สภาพแวดล้อม รายได้สุทธิ การมีเวลาให้ครอบครัว และชีวิตการทำงาน กับสุขภาพโดยรวม และคุณภาพชีวิตโดยรวม

ตัวแปร	สุขภาพโดยรวม	คุณภาพชีวิตโดยรวม
ภาวะสุขภาพกาย	0.001	0.055*
ความเครียด	-0.234*	-0.178
สภาพแวดล้อม	0.089	0.215*
รายได้สุทธิ	0.131*	0.226*
การมีเวลาให้ครอบครัว	0.059	0.169*
ชีวิตการทำงาน	0.073	0.192*

* $p < .05$

ส่วนที่ 6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบมิตินเดียว กับคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติ

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตแบบมิตินเดียว กับคุณภาพชีวิตแบบหลายมิติ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน (Spearman's rank correlation coefficient) จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตแบบมิตินเดียว ได้แก่ สุขภาพโดยรวม และคุณภาพชีวิตโดยรวม กับคะแนนคุณภาพชีวิตแบบหลายมิติ พบว่า สุขภาพโดยรวม และคุณภาพชีวิตโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบหลายมิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน เท่ากับ 0.450 ($p < .05$)

และ 0.497 ($p < .05$) ตามลำดับ นั่นคือ (1) ผู้ที่มีลำดับสุขภาพโดยรวมมากจะมีลำดับคุณภาพชีวิตแบบหลายมิติมาก (2) ผู้ที่มีลำดับคุณภาพชีวิตโดยรวมมากจะมีลำดับคุณภาพชีวิตแบบหลายมิติมาก ดังแสดงรายละเอียดใน ตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์แมนระหว่างสุขภาพโดยรวม และคุณภาพชีวิตโดยรวม กับคุณภาพชีวิตแบบหลายมิติ ($N = 400$)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์แมน (r_s)	p
สุขภาพโดยรวม	0.450	< .001
คุณภาพชีวิตโดยรวม	0.497	< .001